

29:e plats i årets miljöranking – Mölnåls fortsätter klättra

Sedan 2009 har tidningen Aktuell Hållbarhet årligen rankat miljöarbetet i Sveriges kommuner och utsett ”Sveriges miljöbästa kommun”. Rankingen bygger på enkäter och insamlade data och syftet är att mäta aktivitet och ambition i kommuners miljö/hållbarhetsarbete. Mölnåls stad följer rankingen, bland annat i uppföljningen av stadens övergripande mål. Rankingen förändras något från år till år, både beroende på vilka datainsamlingar som finns tillgängliga och som ett svar på att miljö- och klimatarbetet går framåt i kommunerna.

Mölnåls hamnar 2021 på plats 29, vilket fastställer de senaste årens uppåtgående trend. Placeringen beror till stor del på en faktisk minskning av utsläppen av växthusgaser från energiproduktion och fordon, men är också ett resultat av politiska beslut och ett aktivt och systematiskt miljö- och klimatarbete i olika delar av stadens organisation. I stadens förbättringspotential ligger bland annat att samverka mer med akademi och näringsliv i klimat- och hållbarhetsfrågor, att systematiskt värdesätta ekosystemtjänster, att verka för återbruk i organisationen och att kompetensutveckla inom Agenda 2030.

Hur är rankingen gjord?

Rankingen består i år av tre delar; dels kommunernas svar på tidningens egen enkät, dels ett urval av frågor ur myndigheters enkäter och indexerade nyckeltal från andra datainsamlingar, och dels utvecklingen av växthusgasutsläpp enligt officiella data.

Det krävs en motivering för att kommunen ska få poäng i Aktuell hållbarhets enkät. Totalt kan enkäten ge max 23 poäng. Frågorna rör övergripande miljö- klimat- och hållbarhetsarbete, upphandling, kapitalförvaltning, transporter, energi, livsmedel, byggnader, cirkulär ekonomi, avfall och återvinning, natur och skadliga ämnen.

Externa data från enkäter och datasamlingar kan ge totalt max 20 poäng. Här ingår NKI och nöjd medborgarindex för miljöarbete, miljöskydd och cykelvägar. Det ingår också avfallsstatistik, rankingar inom nedskräpning, djurskydd och fossilfri fordonsflotta, samt data från Vattenmyndigheternas uppföljning.

I ett samarbete med Klimatsekretariatet görs en statistisk utvärdering av kommunernas utsläpp av växthusgaser som totalt kan ge max 10 poäng. Både utsläpp per invånare och förändringstakt bedöms.

Resultatet för Mölndals stad

Totalt får Mölndal 32,1 av 53 poäng, vilket ger en 29:e plats bland landets kommuner och en tredjeplats i länet. 2020 och 2019 var placeringen 43 respektive 63. Mölndal klättrar alltså uppåt i rankingen, delvis som ett resultat av att staden har följt rankingen över tid. Dock är det viktigt att minnas att Miljöbästa kommun inte mäter samma parametrar varje år.

Liksom förra året är det framför allt för sjunkande koldioxidutsläpp i den geografiska kommunen som lyfter Mölndals resultat. Även koldioxidbudget och stadens åtgärder inom klimatområdet, såsom klimatsmarta livsmedel, klimatkrav för hållbara transporter, fossilfria egna fordon och köp av fossilfri energi belönas. Att utsläppen minskar trots ökad befolkning beror framför allt på hög andel förnybar energi, inte minst det fossilfria kraftvärmeverket, och effektivare fordon. Vidare får Mölndal poäng för arbete med Agenda 2030, systematik för att följa upp miljökrav i upphandlingar och för att undvika skadliga kapitalplaceringar. Inom vattenområdet ges poäng för miljö kvalitetsnormer i översiktsplaneringen, dagvattenpolicyn, översyn av vattenskyddsområden, certifierad slamhantering (via Gryaab) och Svenskt vattens hållbarhetsindex. Mölndal får också poäng för höga NKI-värden, hög andel skyddad natur, ekologiska livsmedel och placering i Håll Sverige Rents ranking.

Systematik för kunskapsutveckling inom A2030 saknas och Mölndal tappar också poäng då åtgärder saknas för att klara koldioxidbudgeten. Samverkan med näringsliv och akademi inom hållbarhetsområdet ges även i år stor vikt. Mölndals saknar innovationsprojekt och tredjepartssamverkan för att nå klimatmålen, och samarbetar inte med näringslivet kring cirkulär ekonomi, eller stöttar i industriell symbios. Mölndal har ännu inte heller något systematiskt arbete för klimatanpassning. Andra delar där Mölndal tappar poäng är systematiskt arbete mot tomgångskörning, miljökrav på demonterbarhet i byggnader och systematik för att förlänga livslängden på inventarier. Vidare saknar Mölndal systematik för att säkerställa värdet av ekosystemtjänster i beslut, pekar inte ut framtida vattentäkter, saknar åtgärder, långsiktig plan och tillsyn kopplat till PFAS och har inte besvarat en enkät om djurskydd i livsmedel.

[Läs mer och se alla resultat i rankingen ”Miljöbästa kommun”](#)